

تأثیر تراکم مولдин آرتمیا اورمیانا در تولید سیست در استخراهای پرورشی

رضا احمدی، لطیف اسماعیلی، سیاوش گنجی، نعمت پیکران، امیر شعاع حسنی

- مرکز تحقیقات آرتمیا کشور-ارومیه صندوق پستی ۵۷۱۳۵-۳۶۸

R_Ahmadi@ifro.ir

چکیده

یکی از عوامل مهم و تاثیرگذار در تولید سیست آرتمیا در استخراهای پرورشی، تعداد مولдин سیست زا و تراکم بیومس مولдин از نظر وزن آرتمیاهای بالغ در هر لیتر از آب استخراهای پرورشی می‌باشد. در این مطالعه تاثیر تراکم مولдин بر تولید سیست روزانه استخراهای پرورش آرتمیا با استفاده از روش‌های آماری، آنالیز واریانس و ضرایب هم بستگی، مورد ارزیابی قرار گرفت. نتایج این طرح حاکی از این است که با وجود تعداد کم تر مولдин سیست زا در حدود ۵ عدد در هر لیتر آب و با تراکم وزنی بیومس آرتمیا در حد ۰/۱ الی ۰/۲ گرم در لیتر، تولید سیست آرتمیا در دو ماهه اول دوره پرورشی (۱۶۰ کیلو گرم در هکتار) بسیار بیشتر از سه ماهه بعدی دوره پرورش، (۴۷ کیلو گرم در هکتار) بوده است و طی سه ماهه بعدی، اگرچه بر تعداد مولдин سیست زا (بیش از ۲۰ عدد در لیتر) و تراکم وزنی بیومس آرتمیا (۰/۳ الی ۰/۲ گرم در هر لیتر) در استخراهای پرورشی افزوده شده ولی تولید سیست کمتر شده است (Sig : 0/000).

لغات کلیدی: پرورش آرتمیا، تراکم بیومس، فراوانی ماده‌های مولد، تولید سیست در استخراهای پرورشی

از فیلتراسیون با فیلتر ۱۰۰ میکرونی به آنها اضافه شد.

مقدمه

۲-۴. کود دهی

در کوددهی استخراهای پرورش آرتیما بمنظور ممانعت از رشد فیتوپتوزها اعم از خزه‌ها و یا گیاهان آبری در کف بستر قبل از هر گونه عملیات کوددهی در مرحله اول استخراها عمق بیش از ۸۰ سانتی متر آبگیری گردیدند و سپس از کودهای شیمیائی نیتراته و فسفاته بطور کاملاً محاسبه شده‌ای استفاده گردید تا نسبت ماده موثر یون نیترات به فسفات ۱:۱۰ شده و مقادیر کوددهی متضمن افزایش نیترات آب به بیش از یک الی ۲ میلی گرم در لیتر باشد. بعد از اینکه جمعیت غالب پلاتکتونی استخراها از فیتوپلاتکتونهای ریزتر از ۵۰ میکرون تشکیل گردید، از کودهای حیوانی نیز که باعث رشد بیشتر جمعیت غالب پلاتکتونی استخراهای شود، استفاده شد.

۲-۵. ذخیره سازی

۱- زوک‌های ۳۰۰ لیتری مخروطی شکل با کمپرسورهای هوادهی در اطاکچک مجاور طرح مستقر گردیده و عمل تخم گشائی در سیستها، در این ظروف صورت گرفت.

۲- از آب با شوری ۳۱ تا ۳۳ گرم در لیتر بعنوان مایع انکوباسیون جهت انکوباسیون سیستها استفاده شد. مقدار یک گرم در لیتر بی کربنات سدیم بعنوان بافریا تامپون به مایع انکوباسیون اضافه گردید.

۳- عمل تخم گشایی در زیر نور ۲۰۰۰ لوکس صورت پذیرفت.

۴- مدت عمل تخم گشائی به منظور ممانعت از تغییر مرحله زندگی ناپلی‌ها از اینستار ۱ به اینستار ۲ حدود ۲۴ ساعت در نظر گرفته می‌شود تا همه سیست تخم گشائی کرده و همینطور تغییر مرحله زندگی کمتر در آنها رخ دهد.

۵- مقدار تراکم سیستها در مایع انکوباسیون دو گرم به ازای هر لیتر از مایع انکوباسیون در نظر گرفته شد.

۶- بعد از عمل تخم گشائی، با محاسبه تعداد ناپلی‌های تخم گشائی شده در هر ظرف مخروطی شکل و تعداد رها سازی مورد نیازبه ازای ده عدد در هر لیتر از آب استخراهای پرورشی، ناپلی‌های موجود در هر زوک به اضافه مایع

آرتیما دارای دو نوع تولید مثل می‌باشد که شامل تولید مثل به روش سیستزائی^۱ و تولید مثل به روش ناپلی زائی^۲ می‌باشد. در استخراهای پرورش غذای زنده آبزیان در استخراهای پرورش آرتیما، نوع تولید مثل آرتیما در ایجاد محصولات نهائی بدست آمده از این استخراها بسیار مهم و موثر است. بطوریکه تولید مثل به روش ناپلی زائی، باعث افزایش تعداد ناپلی‌های آرتیما در استخراهای پرورشی می‌شود و در نتیجه محصولات نهائی استخرا بیشتر شامل بیومس آرتیما می‌گردد. بر عکس در صورتی که روش تولید مثل غالب مولдин آرتیما در استخراهای پرورشی به روش سیست زائی صورت می‌پذیرد، در این صورت تولید سیست در استخراها افزایش یافته و محصول نهائی قابل برداشت استخراهای پرورشی بیشتر سیست خواهد بود. علاوه براین در بیشتر نقاط محصول ترجیه‌ی استخراهای پرورشی سیست بوده و امکان استفاده مستقیم از محصول بیومس استخراها وجود ندارد.

مواد و روش‌ها

۲-۱. آماده سازی استخراها

آماده سازی استخراهای طرح با خشک کردن بستر آنها، آهک پاشی و تسطیح و هموارسازی تمامی سطوح موجود در کف بستر و دیوارها صورت پذیرفت.

۲-۲. آهک پاشی

به منظور جلوگیری از کاهش پی اچ در طی دوره پرورش در مرحله آماده سازی استخراها بمقدار ۸ تن آهک به ازای هر هکتار در سطح، کف بستر و دیوارهای استخراهای طرح پاشیده شد.

۲-۳. آبگیری

آبگیری استخراها از چاه آب موجود در منطقه با شوری ۱۲۰ گرم در لیتر انجام گرفت و سپس به منظور کاهش شوری تا ۷۰ گرم در لیتر، مقداری از آبهای شیرین سطحی بعد

¹- oviparity

²-ovoviparit

گردید. لذا در این طرح عمل نمونه برداری از جمعیت آرتمیا بمنظور محاسبه تعداد حضور اشکال ناپلی و جوان و ماده های بالغ و مولد بکرزا در واحد حجم آب استخراهای پرورشی در شب های آرام و هنگامی که پراکنش جمعیتی از هم گونی بیشتری برخوردار بوده است، صورت گرفت. در این روش از هر استخر پرورشی حداقل ۱۲ نمونه با توری ۱۰۰ میکرونی از عمق تا سطح آب برداشت گردید و تمام اشکال حیاتی آرتمیای فیلتر شده به یک بشر ۱/۵ لیتری منتقل گردید. حجم نمونه برداری شده حدود ۳۶ لیتر و وقتی جمعیت حاضر در ۳۶ لیتر از آب استخراهای پرورشی به آزمایشگاه حمل شد با بهم زدن نمونه ها در بشر ۱/۵ لیتری سه ریز نمونه یک صدم از آن تهیه گردید و تمامی اشکال حیاتی حاضر در این ریز نمونه ها شمارش و براساس نتایج بدست آمده تعداد سیست و ناپلی، متابله، جوان، پیش بالغ و ماده های بالغ و مولد آرتمیا در هر لیتر از آب استخراهای پرورشی محاسبه و در جدول مربوط به همان روز ثبت گردید. همچنین تعداد سیست یا ناپلیوس داخل رحم ماده ها شمارش و محاسبه گردید.

۲-۷. کنترل شرایط محیطی حاکم بر استخراهای طرح

طی دوره پرورش، عوامل محیطی حاکم بر استخراهای پرورشی شامل درجه حرارت، پی اچ، شوری، عمق شفافیت آب (با سی شی دیسک)، عمق آب و همچنین ظاهر و رنگ آب استخراها بطور روزانه و در ساعت ۱۲ الی ۱ ظهر در جدول مشخصی ثبت شده و نتایج آن بطور روزانه در جداول مربوطه با قيد تاریخ ثبت گردید. همچنین آزمایشات آب استخراها بصورت هفتگی شامل سنجش مقادیر نیترات و فسفات و قلائیت صورت پذیرفت.

۲-۸. عمل آوری محصولات پروژه

محصولات حاصل از پروژه شامل سیست و بیومس آرتمیا بود که محصول سیست بعد از استحصال بطور کامل شستشو شده و بعد از عبور دادن از فیلتر ۳۰۰ میکرونی تا دهیدراسیون کامل در آب نمک اشباع بمدت تقریبی ۲۴ ساعت هواده شده و بعد با کنترل کیفی محصول بدست آمده و با توجه به

انکوباسیون آنها در وانهای ۳۰۰ لیتری در یک وانت به کناره استخراها حمل و بعد از تطبیق شرایط فیزیکی و شیمایی آب داخل وان با شرایط استخراهای پرورشی، شبانه در استخراها رها سازی گردید.

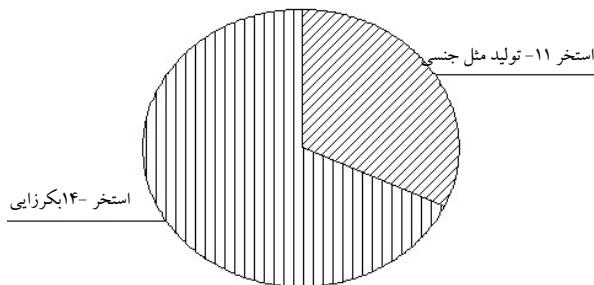
۲-۶. کنترل تراکم جمعیت آرتمیا در استخراها و بهره برداری از محصولات سیست و بیومس

کنترل تراکم جمعیتی آرتمیا در استخراهای پرورشی که با سویه منطقه ای پارتوژن (بکرزا) ذخیره سازی شده اند، کاری بسیار مشکل می باشد، زیرا بر عکس آرتمیای دو جنسی، سویه بکرزای منطقه ای، فتوتروپیسم مثبت بالنسبه کمتری دارند.^(۱) معمولاً ساده ترین راه برای صید بیومس آرتمیا استفاده از نور افکن و صید آنها در شب می باشد و صید بیومس آرتمیای دو جنسی دریاچه ارومیه با این روش بعلت وجود خصلت شدید فتوتروپیسم مثبت بسیار آسانتر می باشد. همینطور در این طرح با چوب گذاری دیواره های استخراهای پرورشی در مناطق نزدیک به مرز حائل بین مناطق آبی و دیواره ها ایجاد دیواره های نایلونی در مناطق کناری استخراها، نسبت به برداشت سیستهای شناور آرتمیا که در اثر جریانهای هوا و باد در اوقات خاصی از روز در کناره دیواره های نایلونی تجمع می کند اقدام و مقادیر برداشت سیست و بیومس هر استخرا بطور روزانه ثبت گردید.

۲-۷. نمونه برداری از آب استخراها بمنظور کنترل ترکیب جمعیتی آرتمیا

در طی طول مدت پرورش بطور هفتگی نسبت به سنجش تراکم و ترکیب جمعیتی آرتمیا در استخراهای پرورشی اقدام گردید. بدیهی است با توجه به پراکنش سطحی و عمقی ناهم گون جمعیت شناور آرتمیا با اشکال مختلف حیاتی در استخراهای پرورشی، محاسبه دقیق تعداد جانور شناور در واحد حجم آب در اشکال مختلف آن بسیار مشکل بود. همینطور انجام این کار در صبح و هنگامی که پراکنش هم گون مناسبی از جمعیت آرتمیا در استخراهای پرورشی وجود نداشت، کاری غلط و تعیین نتایج محلهای نمونه برداری شده به کل سطح استخراهای پرورشی منجر به ضریب خطای بسیار بالائی

تولید سیست در دو استخر مشابه کشت آرتمیا با دو سویه متفاوت

نوع سویه آرتمیای ریخته شده در هر استخر پرورشی، نقش موثری در تولید سیست داشت:
 $Sig=0.000$

شكل شماره ۱: تاثیر نوع سویه رهاسازی شده در میانگین تولید سیست روزانه آرتمیادر دو استخر پرورشی با مساحت یکسان

شده در استخراها مقادیر سیست تولید شده در آنها را بسطه کامل‌امعنی داری داشت $Sig = 0/001$ و این مسئله می‌تواند تاثیر زیاد درجه حرارت آب استخراها در مقادیر تولید سیست آنها را نشان دهد (شکل ۲).

۳-۳. نوسانات تراکم توده زنده و سیست آرتمیا در استخراهای پرورشی

اگر مقایسه ای بین تغییرات تولید سیست در استخراها مورد بررسی در طی ماههای خرداد - تیر - مرداد - شهریور و مهر با مقادیر تراکم جمعیت حاضر در استخراها براساس گرم، و وزن بیومس آرتمیا در هر لیتر از آب استخراها بعمل آید، نتایج نسبتاً متناقضی از مقادیر توده زنده آرتمیا موجود در استخراها و سیست استحصالی از آنها بدست می‌آید (شکل ۳).

۴-۳. تاثیر تعداد مولدین سیست زاده تولید سیست
 آنچه که در ابتدا بنظر می‌رسد که وجود مولدین با کیسه های تخمی انباسته از سیست و با تراکم زیاد در واحد حجم آب استخراها می‌تواند باعث تولید سیست بیشتری در استخراهای پرورشی شود. اما در مشاهدات این طرح ارتباط تعداد مولدین ماده سیست زا با میزان تولید سیست استخراهای پرورشی به شکل دیگر ظاهر گردیده است بطوریکه بیشترین سیست با حضور فقط ۵ مولد در هر لیتر آب استخراها تولید شده است (شکل ۴).

مقدار دیاپوز موجود در محصول پیرامون نگهداری طولانی مدت آن با استفاده از روش های خشک کردن در دستگاه اف بی دی و یا گرمانه تصمیم گیری شد.

محصول بیومس حاصله به دو روش خشک کردن مستقیم در آفتاب و بصورت استریل در دستگاه خشک کن خشک شده و با آسیاب کردن پولکی های حاصله پودر آرتمیا تهیه گردید و مقداری از نمونه ها نیز بطور مستقیم انجماد سریع شد.

۴-۱۰. تیمارهای مورد استفاده

در این طرح مقایسه ای بین محصولات روزانه سیست و بیومس مربوط به دو سویه آرتمیا در اقلیم منطقه ای استان آذربایجان غربی همچنین مقادیر سیست تولید شده در استخراهای پرورشی با وجود دما پی اچ متفاوت روزانه در استخراها تراکم وزنی بیومس و تعداد مولدین شمارش شده در هر روز صورت گرفته و برای انجام این مقایسه وارزیابی معنی داربود نتایج حاصله از روش‌های آماری ANOVA و تعیین سطح همبستگی معنی دار آماری بین متغیرهای موجود در تیمارهای مختلف و رسم نمودار آنها در نرم افزار SPSS11 استفاده گردید

۳. نتایج

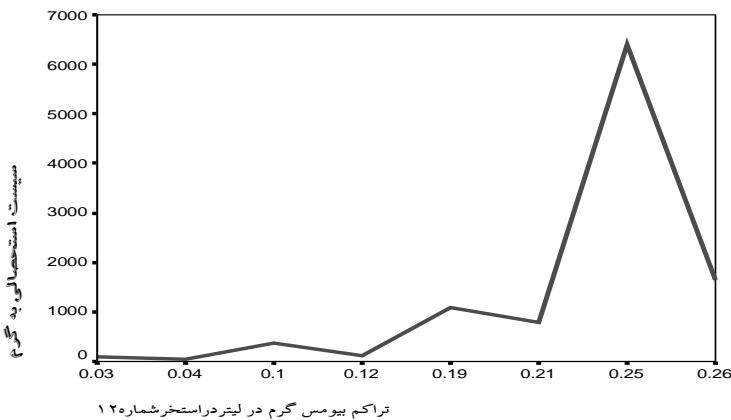
۱-۳. تاثیر نوع استرین آرتمیای ذخیره سازی شده
 با مقایسه تولید آرتمیا در دو استخراهم سطح که بطور مساوی با استفاده از ناپلی های حاصل از سیستهای استرین های دو جنسی و پارتنوژنیک ناپلی دار شده بودند (جدول ۱)، دقیقاً روشن بود که در شرایط پرورشی کاملاً مساوی مقادیر تولید سیست در استخر ۱۴ که با استرین پارتنوژنیک ذخیره سازی شده حدود ۲ برابر استخر ۱۱ است (شکل ۲)، که با استرین دو جنسی ذخیره سازی گردیده است. ($Sig=0/000$)

۳-۲. تاثیر نوسانات دما

تولید سیست آرتمیا در استخراهای پرورشی در دامنه دمایی ۱۷ تا ۳۲ درجه سانتی گراد در شکل ۲ نشان داده شده است. همچنین بیشترین میزان تولید سیست (برداشت روزانه) در دمای ۲۶ درجه سانتیگراد صورت گرفت، اما از طرف دیگر رابطه همبستگی آماری بین نتایج مربوط به درجه حرارت‌های ثبت

شکل شماره ۲۵: تأثیر درجه حرارت آب در میانگین تولید سیست روزانه آرتمیادر استخراهای پرورشی

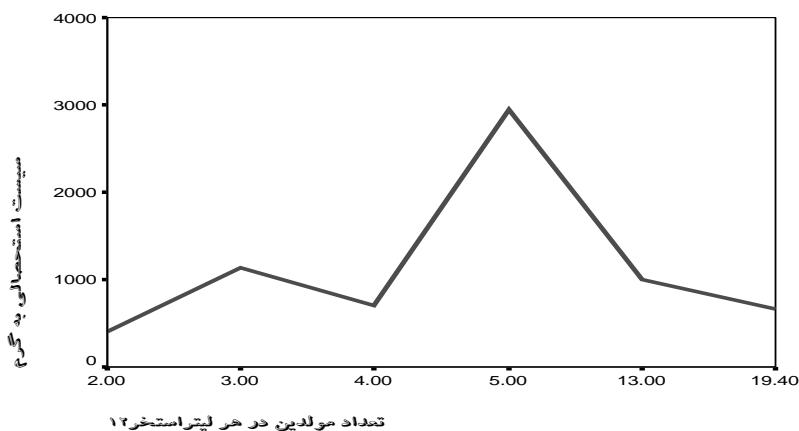
شکل شماره ۳: تأثیر تراکم توده زنده آرتمیادر میانگین تولید سیست روزانه در استخراهای پرورشی

۳-۵. تأثیر نوسانات pH بر تراکم آرتمیا و تولید سیست آنها

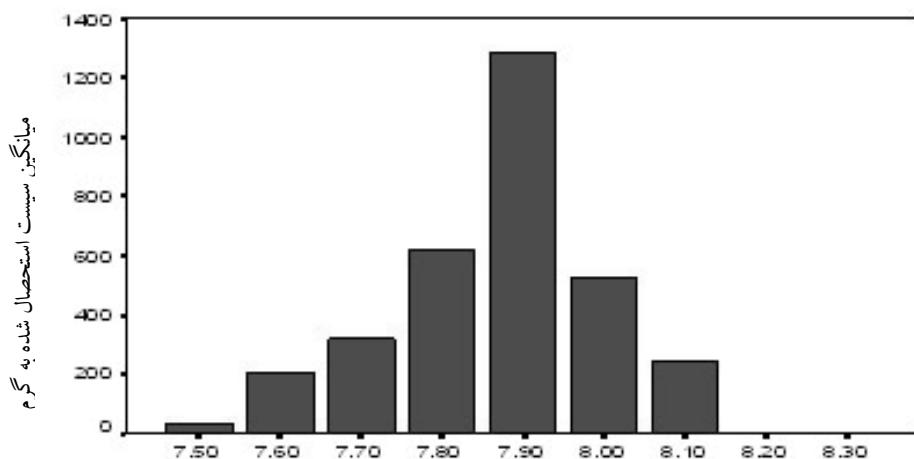
تأثیر عوامل محیطی، بیوشیمیایی و فاکتورهای ژنتیکی در سیست زایی آرتمیا فرانسیسکانا مطالعه و ثابت گردید که انتخاب روش تولید مثل در آرتمیا از نظر تولید سیست یا ناپلی به شرایط محیطی و عوامل بیوشیمیایی و همینطور نوع آرتمیا بکار گرفته شده مربوط است (۱۱). همچنین عوامل محیطی مؤثر بر سیست زایی آرتمیا فرانسیسکانا توسط همین محققین در سال ۱۹۸۷ در دانشگاه کالیفرنیا انجام و ثابت گردید که عوامل محیطی مثل pH و دما و تراکم تعداد مولدین در محیط کشت می توانند اثر معنی داری در نوع و روش تولید مثل بروش ناپلی زایی یا سیست زایی داشته باشند.

بین نوسانات مقادیر pH روزانه ثبت شده در استخراها با مقادیر سیست تولید شده در آنها همبستگی معنی داری وجود دارد ($Sig = 0.005$ ، ولی ارتباط بین pH با تراکم توده زنده موجود در استخراها با تعداد مولدین موجود در استخراها معنی دار نمی باشد).

در شکل ۵ میانگین سیست استحصالی از استخراها پرورش با pH موجود در آنها مقایسه شده است که بیشترین مقدار تولید سیست در استخراهای پرورش در pH معادل ۷/۹ صورت گرفته است (شکل ۵).

شکل شماره ۴: رابطه بین تعداد مولدین و تولید سیست آرتمنیا در استخرهای پرورشی

شکل ۵: مقادیر تولید سیست آرتمنیا اورمیانا در استخرهای پرورشی نسبت به نوسانات pH

سویه‌ای از گونه آرتمنیا فرانسیسکانا موفق به تولید سیست بیشتر در این دریاچه گردیدند و عنوان گردید که چون تولید سیست توسط آرتمنیا با مکانیسم استرس‌های محیطی صورت می‌گیرد، لذا سویه‌های منطقه‌ای قدیمی ساکن در یک منطقه سطح سازگاری بیشتری با شرایط محیطی و آبی آن منطقه داشته و تولید سیست آرتمنیا به صورت متواالی در طی چند سال باعث حذف سویه یا ژنوم سیست زا از یک دریاچه می‌گردد. لذا به نظر این محققین جایگزینی یک سویه دیگر سیست‌زا می‌تواند تولید سیست در اینگونه از زیستگاهها را احیاء نماید(۹).

(بیرت و دوکوئین و هوو ۱۹۹۷) سه نفر از محققین

ویتنامی در دوسری از استخرهای پرورشی آرتمنیا مساحت های مساوی، سیستم پرورشی معمولی یا (ادامه‌دار) و سیستم

(گاجارد و بیردمور ۱۹۸۹) نشان دادند که توانایی تغییر روش تولید مثل در آرتمنیا از ناپایی زایی به سیست زایی به سطح هتروزیگوتی ژنتیکی جانور در هنگام بلوغ مرتبط است.(۷) (سارجلوس و لونز ۱۹۹۸) و (تاکرت و سارجلوس ۱۹۹۶) نتیجه گیری کردند که تولید سیست در استخرهای پرورشی آرتمنیا اولاً به نوع سویه انتخاب شده آرتمنیا برای ذخیره سازی استخرهای پرورشی مربوط بوده و ثانیاً تنظیم فاکتورهای محیطی بمنظور تولید بیشتر سیست در استخرها می‌تواند اثر معنی‌داری در سیست تولیدی آرتمنیا در استخرهای پرورشی داشته باشد.

(مارکوس، کامرا و تاکریت ۱۹۹۴) با حذف یک استرین از دریاچه آب شور برزیل و ذخیره سازی مجدد این دریاچه با

جهت تولید بیومس آرتمیا و تعیین مقادیر pH و درجه حرارت شوری مناسب در استخراهای پرورش آرتمیا و تدوین روش‌های مناسب کوددهی استخراهای پرورشی و تعیین تراکم تعداد مولدین مناسب برای سیست زایی آرتمیا در استخراهای پرورشی در این منطقه اشاره نمود.

منابع

- ۱-احمدی، ر.، ۱۳۸۲. تاثیر عوامل محیطی موثر بر سیست زائی آرتمیا اورمیانا در استخراهای پرورشی. مرکز تحقیقات شیلاتی آرتمیا. گزارش طرح تحقیقی
- ۲-نوری، ف. و خ. اسکندری. بررسی تأثیر تغییرات pH محیط بر شیوه تولید مثل آرتمیا اورمیانا. دانشگاه ارومیه، دانشکده علوم، گروه زیست شناسی.
- ۳-نوری، ف، نایبی ایلخجی، ت. اثر دما بر تولید مثل آرتمیا اورمیانا. دانشگاه ارومیه. دانشکده علوم. گروه زیست شناسی.
- ۴-فیاضی، غ. ۱۳۷۲. بومی کردن آرتمیا اورمیانا در استان هرمزگان با هدف تولید بیومس. دانشگاه تهران، دانشکده دامپردازی.
- 5-Boyd, C. F.1988, Water quality in warm water fish ponds. Alabama Aquaculture Experiment Station, Auburn University. Auburn, Alabama.
- 6-Browner. R.A. 1980, Reproductive pattern and mode in the brine shrimp. Ecology 61 (3): 446 – 470
- 7-Gajardo G. M and Beard more. J. A.,1989. Ability to switch reproductive mode in *Artemia* is related maternal hetrozygosity. Ecol. Progr. Ser. 55. 191.
- 8-Jose Manuel and p. Rodriguez, 1987,Cyst production of *Artemia* in salt ponds in southeastern Spain, Artemia Research and its Applications. Vol 3
- 9- Camara, Marcos R., and w. Tackaert,1994, Low nutrient availability is not the single factor limiting Artemia cyst Productivity in Salinas of NE - Brazil.
- 10-Nepheronia A. J., D., G. Estenor, D. M.Ogburn, 1987, Commercial Production of Artemia in the Phillipines, Artemia Research and its Applications. Vol -3. P 221
- 11- Okazaki, N. J. Berthelemy -and D. Hedgecock,1387. Effects of environmental factors on cyst formation in the brine shrimp Artemia,

پرورشی دیگری با چند بار ذخیره سازی ناپالی (مولتی کالچر سیستم) را با همدیگر مقایسه و ثابت کردند که چون با افزایش تراکم تعداد مولدین عملاً سیست زایی آرتمیا در استخراها متوقف می‌گردد، لذا طی یک دوره پرورش آرتمیا می‌توان نسبت به حذف بیومس بدون تولید سیست از استخراها و جایگزینی آنها بناپالی‌های جدید اقدام نموده و با استفاده از پرورش مولتی کالچر با ذخیره سازی متعدد مثلاً دو یا سه بار، محصول سیست بیشتری را از استخراها برداشت نمود(۱۲).

در مورد تاثیر پی اچ بر سیست زائی آرتمیا (۱۱) در محیط‌های که پی اچ محیطی بالاتر از پی اچ درون بافتی آرتمیارا داشته باشد تاکید کردند و در داخل کشور نیز تأثیر دمای کم و پی اچ بالاتر از ۷/۵ را یک شرط لازم برای عمل هورمون سیتوکروم اکسیداز که باعث سیست زائی آرتمیا می‌شود اعلام کردند،(۲).نتایج بدست آمده در طرح حاضر نیز نشان می دهد که تولید سیست آرتمیا در استخراها زمانیکه پی اچ محیطی معادل ۷/۹ است بصورت معنی داری بیشتر از تولید آن در پی اچ پائین تر است ولی با افزایش بیشتر مقادیر تولید سیست در استخراها کاهش داشته است.

در داخل کشور تولید بیومس آرتمیا در استان هرمزگان صورت پذیرفت(۴) و بطور خلاصه در این طرح ضمن ارائه متده برای تولید بیومس، بر تولید بسیار کم سیست آرتمیا در این مناطق تأکید گردید.

در سال ۱۳۸۰ سویه پارتوژن آرتمیا اورمیانا منطقه فسندوز برای اولین بار توسط مرکز تحقیقات آرتمیای کشور در فسندوز پرورش داده شد. که حدود ۱۲۰ کیلو گرم سیست تر به ازای هر هکتار استخرا پرورش استحصال گردید. در سال ۱۳۸۲ طرح حاضر بمنظور مقایسه سویه‌های آرتمیای موجود در منطقه دریاچه ارومیه از نظر پرورشی و تعیین بهترین شرایط محیطی پرورشی و تراکم مناسب تولید سیست در اراضی فسندوز در حومه میاندوآب اجرا گردیده که از نتایج آن می توان به تولید حدود ۳۰۰ کیلو گرم سیست تر در هر هکتار استخرا پرورشی و معرفی سویه سویه پارتوژن بعنوان سویه سیست زا و معرفی سویه سویه دریاچه ارومیه بعنوان سویه مطلوب

14. Sorgeloose , P . P, Lavens , .1998, Manual on the production and use of live food for Aquaculture-FAO
- 15- Tackaert W. and P. Sorgeloose,1996, Semi intensive culturing in fertilized ponds, *Artemia Biology*, 1996
- 16- lanukit. W. T. and ladda wongrat, 1987. Artemia Culture in Thailand, *Artemia Research and its Applications*, Vol 3. P 201
- Artemia Research and its Applications. Vol 3. P 167
- 12-P Baert, NT , Vu Du Quynh and NV Hoa,1997, Increasing cyst yields in Artemia culture ponds in Vietnam. The multi cycle system. *Aquaculture Research*. 28. 809 – 814
- 13-Sorgeloos P., M. baeza – mesa, F. benijts, Research on the culturing of the brine shrimp *Artemia Salina*. 10 th Europ. Symp. Mar. Biol. Vol 1. P 473

Archive of SID

Effect of Artemia Density on Cyst yeilds in fertilized ponds

Ahmadi R., Esmaeili L., Ganji S., Pikaran N., Shuae Hasani A.

A_Ahmadi @info .ir

Artemia Research Center _Urmieh
Po.Box 57135_368

Abstract

One of the most effective factors in artemia cyst production on the semi intensive fertilized ponds is the number of reproductive females and also the density of Artemia biomass on the basis of adults weight per liter of ponds water.

In this study, the effect of reproductive female's abundance (Females/ lit⁻¹) on cyst yields were assessed daily with ANOVA and Correlation Analytical Method.

The results indicated that despite of few number of reproductive females (5 Ind/lit) and low *Artemia* density (0.1 – 0.15 g/ lit) on the culture ponds, the cysts yields at first two months of culture period (160 Kg.dw/ha) were more than the yields that harvested at three months later (47Kg.dw/ha); despite of the higher reproductive female's abundance (more than 20 ind/lit) and a higher *Artemia* density (0.2 – 0.3g/ lit) during the last three months of cultur period, the cysts yields was declined.(Sig=0.000).

Keywords: Artemia culture-biomass density-females abundance-cyst yeilds